

Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 laadintaohjeet

1. Talousarvioraami

Kunnan kirjanpidossa on neljä tulosaluetta: hallintopalvelut, tekninen toimi, elinkeinopalvelut ja sivistystoimi. Vuodelle 2025 tilikartta säilyy pääosin muuttumattomana.

Kunnan tulopohja on vielä valtionosuus- ja verotulojen osalta epävarma. Veroennusteet on päivitetty 15.8., mutta se päivittyy vielä loppuvuonna uudelleen. Ennakollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2025 on päivitetty 8.8., mutta myös valtionosuuslaskelmaan tulee muutoksia.

Edellä mainitut muutokset päivitetään raamiin hallintopalvelujen toimesta ennen viranhaltijan talousarvioesityksen määräaikaa huomioiden päivittyvät ennusteet verotuloista ja valtionosuuksista. Johtoryhmä käsittelee tarvittaessa muuttunutta raamia ja käy läpi minkälaisilla ratkaisuilla ja edellytyksillä raamin mukainen talousarvioesitys voidaan laatia. Ellei raamiin johtoryhmän keinoin päästä, tiedottaa kunnanjohtaja asiasta kunnanhallitusta etukäteen.

Taulukko 1: Talousarvioraami

Rautavaara	TA2024	Raami TA2025	TA2024/TA2025
	Netto	Netto	%
Hallintopalvelut	-870 856	-825 000	-5,3
Elinkeinopalvelut	-271 481	-499 000	83,8
Tekninen toimi	-606 401	-640 000	5,5
Sivistystoimi	-2 594 405	-2 646 000	2,0
Toimintakate	-4 343 143	-4 639 000	-6,8
Verotulot	3 328 000	3 552 000	6,7
Kunnallisvero	1 773 000	1 961 000	10,6
Yhteisövero	1 061 000	1 089 000	2,6
Kiinteistövero	494 000	502 000	1,6
Valtionosuudet	1 514 376	1 863 660	23,1
Rahoitustuotot/kulut	219 000	240 000	9,6
Vuosikate	718 233	1 045 660	45,5
Poistot ja sat. erät	-758 964	799 000	5,3
Tilikauden tulos	-40 731	246 660	

2. Aikataulu

Viranhaltijoiden talousarvioesitysluonnokset teksteineen ja investointiesitykset tulee olla valmiit 28.10. mennessä.

Luottamushenkilöiden talousarvioseminaari pidetään 31.10. Talousarvioseminaarissa keskustellaan viranhaltijoiden talousarvioesitysluonnoksista lautakunnille ja kunnan investointiohjelmasta. Tilaisuudessa toivotaan poliittista ohjausta, mitä asioita talousarvioon toivotaan sisällytettävän käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Lautakuntien ja tytäryhtiöiden valtuustotason ehdotusten tulee olla hyväksyttynä viimeistään 28.11. mennessä.

Mahdollinen talousarvion toinen käsittely kunnanhallituksessa sovitaan tarvittaessa. Myös luottamushenkilöiden talousseminaareja voidaan järjestää tarpeen mukaan useampia.

Näiden esitysten perusteella kunnanhallitus arvioi ja käsittelee kunnanjohtajan talousarvioesitystä vuodelle 2025 kokouksessaan 9.12.

Kunnanhallituksen lopullinen ehdotus annetaan kunnanvaltuustolle ja valtuusto käsittelee vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027 kokouksessaan joulukuussa.

Taulukko 2: Aikataulu

Toimenpide	Vastuutaho	Määräaika
Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 raamit ja laadintaohjeet	kunnanhallitus	kunnanhallituksen kokous 16.9.
Viranhaltijan talousarvioehdotukset, tekstit, tavoitteet ja investointiesitykset valmiit	johtoryhmä	johtoryhmän kokous 28.10.
Luottamushenkilöiden talousarvioseminaari	poliittinen ohjaus	talousarvioseminaari 31.10.
Talousarvion 2025 käsittely lautakunnissa ja tytäryhtiöissä	lautakunnat ja tytäryhtiöt	lautakuntien kokoukset, tytäryhtiöiden hallitukset 28.11. mennessä
Talousarvion 2025 käsittely kunnanhallituksessa	kunnanhallitus	kunnanhallituksen kokous 9.12.
Mahdollinen talousarvion 2. käsittely kunnanhallituksessa	kunnanhallitus	tarvittaessa erikseen sovittava kokous
Talousarvion 2025 käsittely valtuustossa	kunnanvaltuusto	kunnanvaltuuston kokous 16.12. (vahvistetaan myöhemmin)
Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	kunnanhallitus	31.1.2025 mennessä
Talousarvion käyttösuunnitelmat	lautakunnat ja kunnanhallitus	29.2.2025 mennessä

3. Työehtosopimus ja sosiaalivakuutusmaksut

Kuntatyönantajat, JAU ja JUKO pääsivät erillissopimukseen kunta-alan uusista työ- ja virkaehtosopimuksista 2022–2025.

Sopimuskausi on 1.5.2022–30.4.2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia seuraavasti:

- vuonna 2022 keskimäärin 1,76 prosenttia
- vuonna 2023 kustannukset nousevat keskimäärin vähintään 3,05 prosenttia
- vuonna 2024 keskimäärin vähintään 3,11 prosenttia

Talousarvioehdotukseen vuodelle 2025 palkat lasketaan vuoden 2024 palkkojen perusteella korotettuna 2 %. Myös vuoden 2026 ja 2027 palkkoja korotetaan 2 %. Henkilöstön palkkojen laskentaan tarvittavat listaukset saadaan palkanlaskennasta.

KuEL-maksu 19,8 %
Työttömyysvakuutusmaksu 0,44 %
Tapaturmavakuutusmaksu 0,22 %
Sairausvakuutusmaksu 1,73 %

Vuosina 2026–2027 käytetään samoja prosentteja.

4. Investoinnit

Investoinnin aktivointiraja on 10 000 €, jota pienemmät hankinnat merkitään pääsääntöisesti käyttötalouteen. Tulosvastuullisten viranhaltijoiden tulee tehdä omaa tulosaluettaan koskevat investointiesitykset osana omaa viranhaltijan TA- esitystään 28.10. mennessä tekniselle johtajalle ja kunnanjohtajalle.

Talousarvion sitovuus investointien osalta: Hankkeen perusteluissa valtuusto voi antaa hankevastaavalle toimivaltuuden tarkistaa hankintamenon jaksottamista myöhemmin kokonaiskustannusarvion rajoissa, jos hankevastaava sitä hankkeen perusteluissa anoo.

5. Muita ohjeita tulosalueille

Talousarvio ja taloussuunnitelmat laaditaan osastokartan mukaisesti niin, että valtuustoon nähden sitovat tulostavoitteet omaavia tulosyksiköitä on neljä: hallintopalvelut, elinkeinopalvelut, tekninen toimi ja sivistystoimi. Kunnanhallituksen alaisia ovat kunnanhallitus ja elinkeinopalvelut. Tekninen toimi on teknisen lautakunnan alainen. Sivistystoimi on hyvinvointilautakunnan alainen.

Talousarvion laatimisaikataulussa ilmoitetut päivämäärät ovat sitovia, tulosvastuulliset viranhaltijat palvelualuejohtajina vastaavat osalta niihin pääsemisestä oman palvelualueensa osalta.

Sisäiset erät syötetään keskitetysti hallintopalveluissa. Talousarvion rinnalla laaditaan henkilöstösuunnitelma, mistä ilmenee henkilöstömäärän tarve henkilötyövuosina. Jokaisen tulosalueen henkilöstösuunnitelmaa on verrattava TA2025 tulosalueen palkkamäärärahaan. Talousarviosta on löydettävä henkilöstösuunnitelmaan varatulle henkilöstömäärälle tarvittavat määrärahat.

Tarkastuslautakunta on raporteissaan kiinnittänyt huomiota valtuustotason sitovien tavoitteiden määrittelyn puutteellisuuksiin. Tavoitteiden määrittelyyn kiinnitetään erityisesti huomiota ja tulosalueiden tavoitteet johdetaan kuntastrategiasta. Tavoitteiden on oltava mitattavia ja selkeitä. Hallintopalvelut laativat mallipohjan, jonka mukaan palvelualueiden tulee laatia talousarvioteksti ja -tavoitteet.

Jakelu

hallintopalvelut: vs. hallintojohtaja, hallintosihtööri, kirjanpitäjä, henkilöstösihtööri
tekniset palvelut: tekninen johtaja, palvelusihtööri
hyvinvointipalvelut: hyvinvoinnin palvelualuejohtaja, palvelusihtööri, kouluasihtööri
Rautavaaran vuokratalot Oy
KOY Rautavaaran virastotalo tarkastuslautakunta, tilintarkastaja

